

ДІЛОВА АНГЛІЙСЬКА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Проблема. У статті висвітлено важливі аспекти вивчення ділової англійської мови професійного спрямування для здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей. Визначено, що спільний світовий освітній простір сприяє міжнародному спілкуванню наукової спільноти в Інтернеті та зростанню академічної мобільності здобувачів освіти, де набагато важливішою та актуальною стає саме комунікативна англомова компетентність фахівців немовних спеціальностей.

Обґрунтовано, що одним із провідних завдань професійної підготовки здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей стає формування іншомовної професійної комунікативної компетенції.

Мета статті – проаналізувати деякі складові вивчення ділової англійської мови професійного спрямування для здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей.

Методологія дослідження базується на сучасних положеннях педагогічної науки і відображає взаємозв'язок методологічних підходів до вивчення процесу ділової англійської мови професійного спрямування для здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей.

Наукова новизна: уточнено, що рівень володіння магістрантами іноземною мовою B2 забезпечує академічну і професійну мобільність здобувачів вищої освіти та дає змогу компетентно реалізовувати подальшу професійну діяльність.

Висновки. 1. Фахівці немовних спеціальностей з вищою освітою повинні вміти спілкуватися іноземною мовою на достатньому рівні як на побутовому рівні, так і в професійній діяльності. 2. Практичному застосуванню теоретичних знань магістрантів немовних спеціальностей сприяє участь у міжнародній діяльності закладу вищої освіти. 3. Для формування мовленнєвих умінь та компетентностей іноземної (англійської) мови для освітнього процесу магістратури немовних спеціальностей в іншомовній лінгводидактиці є автентичний текст. 4. Рівень володіння магістрантами іноземною мовою B2 забезпечує академічну і професійну мобільність здобувачів та дає змогу компетентно реалізовувати подальшу професійну діяльність.

Ключові слова: ділова англійська мова, професійне спрямування, магістранти, здобувачі вищої освіти, немовні спеціальності.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасний стан вітчизняної системи вищої освіти зобов'язує викладачів шукати нові підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців немовних спеціальностей. Сучасні інтеграційні процеси вимагають від освітнього простору університетів формування висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, здатних до функціонування у полікультурному та полімовному середовищі. Вітчизняні науковці зазначають, що ключова умова побудови успішної кар'єри у наш час – володіння іноземною мовою.

За сучасними вимогами МОН України для вступу в магістратуру обов'язковим є складання зовнішнього тестування – єдиного вступного іспиту (ЄВІ). Тож сьогодні необхідною умовою успішного професійного зростання магістрантів немовних спеціальностей стає вміння розуміти прочитаний текст та знання практичної граматики мови.

Спільний світовий освітній простір сприяє міжнародному спілкуванню наукової спільноти в Інтернеті та зростанню академічної мобільності здобувачів освіти, де набагато важливішою та актуальною стає саме комунікативна англомова компетентність фахівців немовних спеціальностей. Особливу увагу потрібно приділяти формуванню англомовної професійно-орієнтованої компетентності у говорінні, адже «за умови сформованості відповідних умінь здобувач зможе набути здатності до реалізації усномовленневої комунікації у важливих для нього сферах і ситуаціях спілкування фахового характеру».

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблему формування англомовної професійно-орієнтованої компетентності магістрантів немовних спеціальностей розкрито у багатьох наукових доробках вітчизняних вчених. О. Тарнопольський у своїх наукових розвідках досліджує методику викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі [9]. Програму з англійської мови для професійного спілкування розроблено Г. Бакаєвою, О. Борисенко, І. Зуєнок, В. Іваніщевою, Л. Клименко, Т. Козимирською, С. Кострицькою, Т. Скрипник, Н. Тодоровою, А. Ходцевою. Актуальною є означена проблема у наукових розвідках О. Гуліч про пріоритетність професійно-орієнтованої мовленнєвої компетентності при вивченні англійської мови [1; 3].

А. Долапчі досліджено інноваційні технології навчання як метод ефективного формування іншомовних компетенцій [6].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Вважаємо недостатньо вивченим процес використання іноземної мови для здобуття і розповсюдження фахової інформації магістрантами немовних спеціальностей.

Мета статті – проаналізувати деякі складові вивчення ділової англійської мови професійного спрямування для здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей.

Процедура теоретико-методологічного дослідження. *Методологія дослідження* базується на сучасних положеннях педагогічної науки і відображає взаємозв'язок методологічних підходів до вивчення процесу ділової англійської мови професійного спрямування для здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей.

Дослідження здійснювалось із застосуванням загальнонаукових методів (вивчення, аналіз і узагальнення довідкової інформації, огляд науково-освітніх друкованих та он-лайн джерел), а також систематизації та узагальнення.

Виклад основного матеріалу. Визнання важливості оволодіння іноземними мовами є викликом часу: спеціалісти з вищою освітою повинні вміти спілкуватися іноземною мовою на достатньому рівні як на побутовому рівні, так і в межах потреби професійної діяльності, використовуючи іноземну мову для здобуття і розповсюдження фахової інформації.

У даний час у вищій професійній школі відбуваються зміни, що стосуються змісту, дидактичних методів та організаційних форм навчання, що поширюються на різні напрями підготовки майбутніх фахівців немовних спеціальностей. Одним з провідних завдань професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються у ЗВО стає формування конкурентоспроможного спеціаліста, компетентного у своїх обов'язках та особливої ваги набуває формування іншомовної професійної комунікативної компетенції майбутніх фахівців немовних спеціальностей.

Вітчизняні викладачі вищої школи констатують, що метою навчання іноземної мови у ЗВО є досягнення рівня практичного володіння іноземною мовою для використання її у майбутній професійній діяльності, а також формування навичок розуміння, перекладу і текстової обробки іншомовних джерел. «Досягненню цієї мети сприяє модернізація освіти, яка передбачає використання інноваційних методів та педагогічних технологій, що дозволяють не тільки формувати базовий рівень фахової компетенції, вдосконалювати професійні знання, уміння та навички студентів, сприяти розвитку креативного мислення та мовлення, але й готувати майбутніх фахівців до роботи, моделювати реальні ситуації, які можуть виникнути у професійній діяльності. Використання нових інформаційних технологій, Інтернет-ресурсів, проектна робота допомагають реалізувати особистісно-орієнтовний підхід до навчання, забезпечує індивідуалізацію та диференціацію навчання з урахуванням можливостей студентів, їх рівня володіння мовою, схильностей та уподобань, спонукає до пошуку нових форм навчальної діяльності» [6, 46].

У нашому дослідженні спираємося на наукові розвідки вітчизняних науковців. О. Гуліч визначає «професійно орієнтовану англомовну компетентність у говорінні майбутнього фахівця немовних спеціальностей як відтворення даного діалогу зі змінами, що відповідають ситуації, що змінилася; переказ тощо. На заняттях також можна використовувати малюнки, фотографії, схеми, географічні карти, фільми – це допомагає наочно уявити ситуацію спілкування, стимулювати висловлювання магістрантів немовних спеціальностей, перевірити знання лексики» [3, 36].

Практичному застосуванню теоретичних знань здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей сприяє участь у міжнародній діяльності закладу вищої освіти, де навчаються магістранти. Заклади вищої освіти сьогодні часто мають досвід участі в міжнародних програмах обміну викладачів та бакалаврів та магістрантів, плідно співпрацюють із закордонними освітніми, практичними (дизайн-бюро, студіями, тощо), державними та недержавними організаціями і закладами у доменах освіти, науки. Традиційно у межах таких програм протягом навчального року в закладах вищої освіти викладаються курси лекцій із фахових дисциплін англомовними експертами, професорами та фахівцями окремих галузей. Безпосереднє спілкування з носіями мови розвиває впевненість магістрантів немовних спеціальностей під час контактів у професійному середовищі. Цей процес сприяє формуванню професійної комунікативної компетенції магістрантів немовних спеціальностей та «засвоєнню актуальних моделей спілкування, вивченню сучасної термінології, що дає змогу її використання під час захисту кваліфікаційних робіт іноземною мовою» [6, 47].

Під іншомовною комунікативною компетенцією науковці І. Бім, Н. Гальськова, Р. Мільруд, В. Сафонова, Е. Соловова розуміють «сукупність іншомовних знань, умінь і навичок, необхідних для здійснення комунікації іноземною мовою» [7]. Недостатня сформованість важливих якостей, пов'язаних із діловим спілкуванням, що висуваються до діяльності майбутнього фахівця немовних спеціальностей, «призводять до тривалої професійної адаптації такого спеціаліста у виробничих ситуаціях» [4, 37].

Важливим, на наш погляд, для формування мовленнєвих умінь та компетентностей іноземної (англійської) мови для освітнього процесу немовних спеціальностей закладів вищої освіти в іншомовній лінгводидактиці вважаємо однією з необхідних складових автентичний текст. Текст розглядається як засіб навчання, що міститься передусім у підручнику з іноземної мови та інших складових викладання у вищій школі. Відтак, розгляд особливостей навчальних текстів є актуальним [2, 30].

Звернемо увагу на те, що тексти, на основі яких доцільно формувати англомовну компетентність у читанні здобувачів вищої освіти магістратури немовних спеціальностей маємо поділяти: за параметром основних *прагматичних функцій* (інформативного, оцінного, і інструктивного типів); за параметром *форми спілкування* (монологічне спрямування); за *типом вживання мовного коду* (мультиmodalьні та вербальні); та мультиmodalьні (креолізовані) тексти (представлені невеликими текстами-вставками або представлені картинками, на яких присутні певні написи).

Визначимо важливість креолізованих текстів для нашого дослідження. «Креолізовані тексти – це тексти, які складаються з двох негомогенних частин: вербальної (мовної/мовленнєвої) і невербальної (що належить до інших знакових систем)» [2, 30].

Проаналізувавши невербальні елементи у мультиmodalьних текстах, маємо зауважити, що текст фрагментується і наводиться поетапно на наступних сторінках, абзац за абзацем (у навчальних посібниках та підручниках для професійної підготовки магістрантів немовних спеціальностей діловому іншомовному спілкуванню). Важливо пам'ятати, що це дозволяє магістрантам спрямовувати свою підготовку на формування декількох мовленнєвих компетентностей.

Щодо компонентів іншомовної професійної комунікативної компетенції, маємо визначити такі: усне та письмове іншомовне спілкування, діалог, монолог, породження та сприйняття тексту; знання та дотримання традицій, ритуалу, етикету; міжкультурне спілкування; ділове листування; діловодство, вирішення низки комунікативних завдань, готовність спілкування у різних комунікативних ситуаціях, вміння починати, спрямовувати, контролювати, регулювати комунікативний процес.

Для нашого дослідження важливо наголосити на актуальності методу конкретних ситуацій, методу кейсів, або кейс-технології (від англ. Case – випадок, ситуація). Метод кейсів – метод активного проблемно-ситуаційного аналізу, що базується на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань-ситуацій.

Мета цього методу – спільними зусиллями групи магістрантів проаналізувати ситуацію та виробити практичне найбільш оптимальне рішення. Здобувачам вищої освіти магістратури немовних спеціальностей пропонується осмислити ситуації професійної діяльності, які передбачають необхідність вирішення проблеми. Кейс-метод сприяє розвитку в магістрантів вміння вислуховувати та враховувати альтернативну точку зору, аргументовано висловлювати свою, переконувати оточуючих, представляти перед групою свій варіант вирішення проблеми [4,43].

В освітньому просторі ЗВО можливо інтегрувати технології у викладання мов з використанням інноваційних підходів, наприклад, щоб завдяки Інтернету майбутні магістри немовних спеціальностей взаємодіяли з представниками різних мов і культур, маючи ціль збагачення лінгвістичних і міжкультурних знань.

Інформаційно-комунікаційні технології повинні мати наступні риси, щоби бути продуктивним інноваційним інструментом, який використовується для викладання іноземних мов: з одного боку – автономія магістрантів немовних спеціальностей, з іншого – періодичні зустрічі з викладачами з метою підтримки мотивації; велика кількість навчальних матеріалів (посібники для самостійних занять, відеоконференції); простота використання і гнучкість; різноманітність запропонованих заходів; поступове прогресування, що забезпечується структурою методу (головний матеріал курсу відповідає мінімуму, який необхідно засвоїти для переходу до наступного етапу опанування іноземною мовою).

Розглядаючи аспекти змісту автономного навчання професійно орієнтованого англомовного спілкування, маємо констатувати, що відмінною рисою автономного навчання професійно орієнтованого спілкування майбутніх магістрів немовних спеціальностей є те, що курс навчання розроблено на основі конкретних професійно значимих цілей і завдань здобувачів вищої освіти, що відображено у відповідній методиці відбору й організації тематичного матеріалу та розвитку певних навичок і умінь. Методика навчання має враховувати відповідне професійно орієнтоване лексичне наповнення й особливий формат усних і письмових текстів, а також ті навички та уміння, які є характерними для автономного навчання майбутніх магістрів немовних спеціальностей [5, 162].

Вважаємо за потрібне зацентувати увагу на тому факті, що «зміст професійно орієнтованого автономного навчання має створити умови для досягнення магістрантами немовних спеціальностей рівня володіння мовою B2» [1, 7].

Вітчизняні вчені доводять, що рівень володіння магістрантами іноземною мовою B2 забезпечує академічну і професійну мобільність здобувачів. Також це дає змогу їм компетентно реалізовувати подальшу професійну діяльність. Мовна поведінка вимагає набуття компетентностей, що є необхідними для виконання завдань, пов'язаних із навчанням та спеціалізацією [1, 7].

На думку О. Тарнопольського, процес відбору змісту навчання є багатоетапним: відбір починається з процесуального і психофізіологічного аспекту (оволодіння системою знань, навичок і умінь), наступним є лінгвістичний аспект (мовний інвентар), згодом комунікативний аспект (значення, смисл мовних знаків, зміст текстів). Це уможливує здійснення добору змісту навчання за допомогою вивчення основних закономірностей процесу оволодіння іноземною мовою у взаємозв'язку всіх компонентів цього змісту [9, 123].

Послідовні дії у рамках відбору предметного професійно орієнтованого змісту дисципліни щодо вивчення мови для професійного спілкування (англійської) у процесі автономного навчання професійно орієнтованого англійськомовного спілкування майбутніх фахівців немовних спеціальностей можуть бути представлені таким чином: «1) формування й відбір тематичних розділів курсу; 2) виділення проблеми для обговорення або ситуації спілкування в межах обраної тематики; 3) створення лексико-граматичного каркасу тем на основі відібраних ситуацій і проблем; 4) виділення мовного й мовленнєвого матеріалу для активного й пасивного засвоєння; 5) розміщення тем і розділів у логічній послідовності (у разі необхідності здійснення їх перегрупування, конкретизації); 6) уточнення змісту і принципів відбору соціокультурного матеріалу водночас із мовним і мовленнєвим матеріалом; 7) відбір літературних текстів, джерел візуальної й інформаційної підтримки курсу (зображувальні й зображувально-вербальні опори, аудіо- й відеоматеріали, інтернет-ресурси)» [5, 168].

Для нашого дослідження важливо зазначити, що сфери спілкування, тобто сфери практичного використання мови, нерозривно пов'язані з умовами, у яких це спілкування відбувається, тобто з ситуаціями спілкування. Здобувачі вищої освіти магістратури немовних спеціальностей мають уміти орієнтуватися й реалізовувати свої комунікативні наміри в таких сферах спілкування: *особистісній* (побутове мовлення), *публічній* (мовлення соціальної діяльності), *освітній* (мовлення навчальної діяльності) і *професійно орієнтованій* (спеціальне або професійне мовлення). «Сфери спілкування трактують як комплекс комунікативно зумовлених ситуацій, тем спілкування та видів мовленнєвої діяльності, що пов'язані між собою» і призначені для задоволення потреб магістрантів немовних спеціальностей [8, 47–55].

Підсумовуючи, зазначимо, що у нашому дослідженні розглядаємо сфери спілкування як сфери практичного використання мови, у яких реалізуються відповідні типи мовлення, і які існують у межах конкретного лінгвосоціуму, а саме у сфері діяльності фахівців немовних спеціальностей та визначають характер мовленнєвої діяльності комунікантів, впливаючи як на норми спілкування, так і на вибір мовних засобів.

Висновки. Резюмуючи вищевикладене, можна дійти висновків: 1. Фахівці немовних спеціальностей з вищою освітою повинні вміти спілкуватися іноземною мовою на достатньому рівні як на побутовому рівні, так і в професійній діяльності. 2. Практичному застосуванню теоретичних знань магістрантів немовних спеціальностей сприяє участь у міжнародній діяльності закладу вищої освіти. 3. Для формування мовленнєвих умінь та компетентностей іноземної (англійської) мови для освітнього процесу магістратури немовних спеціальностей в іншомовній лінгводидактиці автентичний текст. 4. Рівень володіння магістрантами іноземною мовою B2 забезпечує академічну і професійну мобільність здобувачів та дає змогу компетентно реалізовувати подальшу професійну діяльність.

Подальшими перспективами наукових розвідок вважаємо дослідження компонентів іншомовної професійної комунікативної компетенції здобувачів вищої освіти магістратури немовних спеціальностей.

References

1. Бакаєва Г. Є., Борисенко О. А., Зуєнок І. І., Іваніщев В. О., Клименко Л. Й., Козимирська Т. І., Кострицька С. І., Скрипник Т. І., Тодорова Н. Ю., Ходцева А. О. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Київ: Ленвіт, 2005. 119 с.
Bakaieva, H. Ye., Borysenko, O. A., Zuienok, I. I., Ivanishcheva, V. O., Klymenko, L. Y., Kozymyrska, T. I., Kostrytska, S. I., Skrypnyk, T. I., Todorova, N. Yu., Khodtseva, A. O. (2005). Prohrama z anhliiskoi movy dlia profesiinoho spilkuvannia [English Language Program for Professional Communication]. Kyiv, Ukraine: Lenvit [in Ukrainian].
2. Гриценко О. І., Долгушева О. В. Особливості мультимодальних навчальних текстів у підручнику з англійської мови «outcomes» (Intermediate). *Мовна освіта фахівця, сучасні виклики та тренди: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 лютого 2022 року)*. Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2022. С. 31–35.
Hrytsenko, O. I., Dolhusheva, O. V. (2022). Osoblyvosti multimodalnykh navchalnykh tekstiv u pidruchnyku z anhliiskoi movy «outcomes» (Intermediate). [Features of Multimodal Educational Texts in the English Language Textbook «outcomes» (Intermediate)]. *Movna osvita fakhivtsia, suchasni vyklyky ta*

- trendy: materialy IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu (24 liutoho 2022 roku) – Language Education of a Specialist, Modern Challenges and Trends: Materials of the IV All-Ukrainian Scientific and Practical Conference with International Participation. Kharkiv, Ukraine: Natsionalnyi yurydychnyi universytet imeni Yaroslava Mudroho, 31–35 [in Ukrainian].*
3. Гуліч О. О. Пріоритетність професійно-орієнтованої мовленнєвої компетентності при вивченні англійської мови. *Мовна освіта фахівця, сучасні виклики та тренди: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 лютого 2022 року)*. Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2022. С. 36–37.
Hulich, O. O. (2022). Priorytetnist profesiino-oriientovanoi movlennievoi kompetentnosti pry vyvchenni anhliiskoi movy [The Priority of Professionally Oriented Speech Competence in Learning English]. *Movna osvita fakhivtsia, suchasni vyklyky ta trendy: materialy IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu (24 liutoho 2022 roku) – Language Education of a Specialist, Modern Challenges and Trends: Materials of the IV All-Ukrainian Scientific and Practical Conference with International Participation. Kharkiv, Ukraine: Natsionalnyi yurydychnyi universytet imeni Yaroslava Mudroho, 36–37 [in Ukrainian].*
 4. Деркач Г. О. Розвиток професійної комунікативної компетенції студентів з використанням кейс-технології. *Мовна освіта фахівця, сучасні виклики та тренди: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 лютого 2022 року)*. Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2022. С. 37–39.
Derkach, H. O. (2022). Rozvytok profesiinoi komunikatyvnoi kompetentsii studentiv z vykorystanniam keis-tekhnologii [Development of Students' Professional Communicative Competence Using Case Technology]. *Movna osvita fakhivtsia, suchasni vyklyky ta trendy: materialy IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu (24 liutoho 2022 roku) – Language Education of a Specialist, Modern Challenges and Trends: Materials of the IV All-Ukrainian Scientific and Practical Conference with International Participation. Kharkiv, Ukraine: Natsionalnyi yurydychnyi universytet imeni Yaroslava Mudroho, 37–39 [in Ukrainian].*
 5. Дмитренко Н. Є. Автономне навчання професійно орієнтованого англomовного спілкування майбутніх учителів математики: монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 504 с.
Dmitrenko, N. Ye. (2020). Avtonomne navchannia profesiino oriientovanoho anhlo-movnoho spilkuvannia maibutnix uchyteliv matematyky: monohrafiia [Autonomous Training of Professionally Oriented English Communication of Future Mathematics Teachers: monograph]. Vinnytsia, Ukraine: TOV «TVORY» [in Ukrainian].
 6. Долапчі А. Ю. Інноваційні технології навчання як метод ефективного формування іншомовних компетенцій. *Мовна освіта фахівця, сучасні виклики та тренди: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 лютого 2022 року)*. Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2022. С. 43–46.
Dolapchi, A. Yu. (2022). Innovatsiini tekhnologii navchannia yak metod efektyvnoho formuvannia inshomovnykh kompetentsii [Innovative Learning Technologies as a Method of Effective Formation of Foreign Language Competences]. *Movna osvita fakhivtsia, suchasni vyklyky ta trendy: materialy IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu (24 liutoho 2022 roku) – Language Education of a Specialist, Modern Challenges and Trends: Materials of the IV All-Ukrainian Scientific and Practical Conference with International Participation. Kharkiv, Ukraine: Natsionalnyi yurydychnyi universytet imeni Yaroslava Mudroho, 43–46 [in Ukrainian].*
 7. Інновації у вищій освіті: бібліографічний покажчик / укладач: Н. В. Артикуца. Київ: Стилос, 2005. 202 с.
Innovatsii u vyshchii osviti: bibliohrafichnyi pokazhchik [Innovations in Higher Education: bibliographic index] (2005) / ukladach: N.V. Artykutsa. Kyiv: Stylos [in Ukrainian].
 8. Ніколаєва С. Ю. Технологія «Портфоліо» в вищому професійному освітньому образovanii. *Іноземні мови*. 2013. №2. С. 47–55.
Nikolaieva, S. Yu. (2013). Tekhnolohiia «Portfoliyo» v vysshem professyonalnom obrazovanii [Portfolio Technology in Higher Professional Education]. *Inozemni movy – Foreign languages*. №2, 47–55 [in Russian].
 9. Тарнопольський О. Б. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
Tarnopolskyi, O. B. (2019). Metodyka vykladannia inozemnykh mov ta yikh aspektiv u vyshchii shkoli: pidruchnyk [Methods of Teaching Foreign Languages and Their Aspects in Higher Education: textbook]. Dnipro, Ukraine: Universytet imeni Alfreda Nobelia [in Ukrainian].

Kotlyarova Louise

ORCID 0009-0000-1476-2151

PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Department of Foreign Languages
for Professional Purposes,
Odesa I.I. Mechnikov National University
(Odesa, Ukraine) E-mail: luiza_1959@ymail.com

BUSINESS ENGLISH PROFESSIONAL COUNSELING FOR HIGHER EDUCATION STUDENTS WITH NON-LINGUAL SPECIALIZATIONS

Problem. The article highlights the important aspects of learning business English in a professional direction for students of higher education in non-linguistic specialties. It was determined that the common global educational space contributes to the international communication of the scientific community on the Internet and the growth of academic mobility of education seekers, where the communicative English competence of specialists in non-linguistic specialties becomes much more important and relevant.

It is substantiated that one of the leading tasks of professional training of students of higher education in non-linguistic specialties is the formation of foreign language professional communicative competence.

The purpose of the article is to analyze some components of studying business English in a professional direction for students of higher education in non-linguistic specialties.

The research **methodology** is based on modern provisions of pedagogical science and reflects the interrelationship of methodological approaches to the study of the process of business English of a professional direction for students of higher education in non-linguistic specialties.

Scientific novelty: it has been clarified that the master's level of mastery of a foreign language B2 ensures academic and professional mobility of students of higher education and makes it possible to competently implement further professional activities.

Conclusions. 1. Specialists in non-language specialties with higher education must be able to communicate in a foreign language at a sufficient level both at the everyday level and in professional activities. 2. The practical application of theoretical knowledge of master's students in non-linguistic specialties is facilitated by participation in the international activities of the institution of higher education. 3. There is an authentic text for the formation of speaking skills and competences of a foreign (English) language for the educational process of the master's degree in non-linguistic specialties in foreign language linguistic didactics. 4. The master's level of foreign language proficiency B2 ensures the academic and professional mobility of the applicants and enables them to competently implement further professional activities.

Key words: business English, professional direction, master's students, students of higher education, non-language majors.

Стаття надійшла до редакції 04.09.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Грищенко С. В.